

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 13 juli 2022

715/2022

Lag om ändring av läropliktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i läropliktslagen (1214/2020) 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., rubriken för 4 § samt 4 § 2 mom. 5 punkten, 5 § 3 mom., 7 § 3 mom., 13 § 1 mom., 15 §, 16 § 4 mom., 17 § 3 mom., 19 § 1 mom. 1 punkten, 20 § 2 mom. samt 23 § 3 och 4 mom. och
fogas till lagen en ny 15 a § och till 23 § ett nytt 5 mom. som följer:

2 §

När läroplikten börjar och upphör

Barn som har sin vanliga vistelseort i Finland är läropliktiga. Ett barn anses vid tillämpningen av denna lag ha sin vanliga vistelseort i Finland om barnet har en hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun (201/1994). En person har rätt att bli befriad från läroplikt, om grunden för hans eller hennes vistelse i landet är studier. Boendekommunen beslutar om befrielse från läroplikt efter ansökan.

3 §

Fullgörande av läroplikten i den grundläggande utbildningen

Bestämmelser om skyldigheten att fullgöra läroplikten i den grundläggande utbildningen finns i 26 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning.

4 §

Fullgörande av läroplikten efter skyldigheten att slutföra den grundläggande utbildningen

Läroplikten kan dock fullgöras även i

5) grundläggande utbildning enligt 26 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning, grundläggande utbildning för vuxna enligt 46 § 1 mom. i den lagen eller utbildning som avses i lagen om fritt bildningsarbete i enlighet med 5 §.

5 §

Fullgörande av läroplikten i vissa situationer

En läropliktig som inte har slutfört den grundläggande utbildningens lärokurs vid utgången av läsåret det kalenderår då han eller hon fyller 17 år kan fullgöra läroplikten genom att delta i grundläggande utbildning eller i sådan annan utbildning som avses i 4 §. Vid antagning av studerande tillämpas då vad som föreskrivs om grunderna för antagning av studerande i de lagar som gäller utbildningen i fråga.

7 §

Avbrytande av fullgörandet av läroplikten

Beslut om avbrytande av fullgörandet av läroplikten fattas efter ansökan. Innan beslutet fattas ska det utredas om läroplikten i de situationer som avses i 1 mom. 1 och 4 punkten kan fullgöras med hjälp av individuella val, individualisering, nödvändiga stödåtgärder eller rimliga anpassningar. Innan beslutet fattas ska utbildningsanordnaren meddela den läropliktige samt dennes vårdnadshavare och någon annan laglig företrädare att den läropliktige anses ha avgått om fullgörandet av läroplikten avbryts tills vidare.

3 kap.

Handlednings- och tillsynsansvar för fullgörandet av läroplikten

13 §

När en läropliktig anses ha avgått

I fråga om utbildning enligt 4 § ska utbildningsanordnaren, innan beslut fattas om att en studerande anses ha avgått, utreda om den läropliktige har inlett nya i den paragrafen avsedda studier. Om den läropliktige inte har inlett nya studier, ska utbildningsanordnaren anmäla den läropliktiges identifierings- och kontaktuppgifter till den läropliktiges boendekommun och underrätta den läropliktiges vårdnadshavare och andra lagliga företrädare om att den läropliktige anses ha avgått. Den ovan avsedda anmälningsskyldigheten föreligger också om den läropliktiges studierätt har dragits in med stöd av lagen om yrkesutbildning.

15 §

Anvisande av studieplats

Boendekommunen har till uppgift att två månader efter det att handlednings- och tillsynsansvaret började anvisa den läropliktige en studieplats i utbildning som handleder för examensutbildning eller utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv, om den läropliktige inte har inlett utbildning som avses i 4 §. Om det bedöms att den läropliktige behöver krävande särskilt stöd, ska han eller hon anvisas studieplats i utbildning hos en utbildningsanordnare som enligt anordnartillståndet är skyldig att ordna utbildning för studerande som har rätt till krävande särskilt stöd. En studieplats kan också anvisas i sådan utbildning som handleder för examensutbildning som ordnas av boendekommunen.

Inom utbildning som ordnas för studerande som har rätt till krävande särskilt stöd kan den läropliktige med den läropliktige eller dennes vårdnadshavares eller någon annan

laglig företrädare samtycke anvisas en studieplats redan före utgången av den tidsfrist som anges i 1 mom.

Vid anvisande av en lämplig studieplats ska hänsyn tas till utbildningsutbudet i området, avståndet och trafikförbindelserna mellan den läropliktiges hem och läroanstalten, den läropliktiges behov av särskilt stöd eller krävande särskilt stöd samt den läropliktiges individuella önskemål. Studieplatsen ska anvisas i utbildning på finska eller svenska enligt den läropliktiges i 10 § i lagen om grundläggande utbildning avsedda undervisningsspråk eller i utbildning på något annat språk enligt den läropliktiges individuella önskemål och färdigheter.

Läroplikten kan fullgöras utan deltagande i undervisning som särskild examen enligt 36 § 2 mom. i gymnasielagen eller utan deltagande i examensutbildning i enlighet med 52 § 6 mom. i lagen om yrkesutbildning.

15 a §

Förfarandet vid anvisande av studieplats

Den läropliktige och dennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare och den utbildningsanordnare som den läropliktige ska anvisas som studerande hos ska höras innan ärendet avgörs. Beslutet om anvisande av studieplats ska delges den läropliktige och dennes vårdnadshavare och andra lagliga företrädare samt utbildningsanordnaren.

En utbildningsanordnare som har beviljats tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning eller utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv eller som ordnar utbildning med stöd av 28 § 3 mom. i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning ska anta en läropliktig som anvisats utbildningsanordnaren som studerande och göra det möjligt för den läropliktige att inleda studierna så snart som möjligt.

Den läropliktige ska utan dröjsmål inleda studierna på den studieplats som anvisats honom eller henne. Ett beslut om anvisande av studieplats kan verkställas innan det har vunnit laga kraft.

16 §

Rätt till avgiftsfri utbildning

Beslut om förlängning av avgiftsfriheten fattas, efter ansökan av den studerande, av den utbildningsanordnare hos vilken den studerande avlägger studier när han eller hon ansöker om förlängning av avgiftsfriheten. Ansökan om förlängning av avgiftsfriheten får göras tidigast sex månader före utgången av den tidsfrist enligt 16 § 1 mom. som berättigar till avgiftsfrihet.

17 §

Avgiftsfrihetens omfattning

Utbildningsanordnaren ska meddela ett förvaltningsbeslut enligt 7 kap. i förvaltningslagen (434/2003) i fråga om den rätt till avgiftsfri utbildning som avses i 16 § 1 mom., den avgiftsfrihet för läromedel samt arbetsredskap, arbetsdräkter och arbetsmaterial som avses i 1 mom. och i fråga om de avgifter som avses i 2 mom. endast om den studerande skriftligen eller muntligen begär det.

19 §

Inkvarteringsersättning för läropliktiga

En läropliktig har rätt till inkvarteringsersättning, om

1) färdvägen från den läropliktiges hem till närmaste gymnasium eller yrkesläroanstalt med flera branscher där det ges möjlighet till undervisning på finska eller svenska enligt den läropliktiges i 10 § i lagen om grundläggande utbildning avsedda undervisningsspråk är över 100 kilometer eller de dagliga skolresorna vid anlitanande av det snabbaste färd sättet tar över tre timmar i anspråk.

20 §

Särskilda situationer då inkvarteringsersättning beviljas

Med avvikelse från 19 § 1 mom. 2 punkten har en läropliktig rätt till inkvarteringsersättning, om den läropliktige av skäl som hänför sig till hans eller hennes hälsotillstånd eller behov av särskilt stöd inte kan ta emot en studieplats vid en i den punkten avsedd läroanstalt eller om den läropliktige inte har antagits som studerande vid en ovan avsedd läroanstalt och han eller hon på det sätt som anges i den punkten studerar vid den närmaste läroanstalt som lämpar sig för honom eller henne. Detsamma gäller för situationer som avses i 19 § 4 mom. 2 punkten.

23 §

Tillgång till uppgifter

När en läropliktig övergår till en annan utbildningsanordnarens utbildning ska den tidigare utbildningsanordnaren trots sekretessbestämmelserna utan dröjsmål lämna den nya utbildningsanordnaren de uppgifter som är nödvändiga för ordnandet av den läropliktigas utbildning. När utbildningsanordnaren gör en i 11 § 4 mom. eller 13 § 1 mom. avsedd anmälan om den läropliktige till boendekommunen, ska utbildningsanordnaren trots sekretessbestämmelserna till boendekommunen lämna de uppgifter som är nödvändiga för genomförandet av handlednings- och tillsynsansvaret enligt 14 § samt för anvisande av en studieplats. Motsvarande uppgifter ska lämnas också på begäran av den nya utbildningsanordnaren eller av boendekommunen.

Utöver vad som föreskrivs i 3 mom. har rektorn och en lärare som deltar i den läropliktiges undervisning rätt att i den utbildning som avses i 4 § trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ordnandet av den läropliktiges utbildning av dem som deltar i studerandevårdsarbetet. Den som handhar handlednings- och tillsynsansvaret i fråga om läroplikten i den läropliktiges boendekommun har trots sekretessbestämmelserna rätt att av dem som deltar i studerandevårdsarbetet få de uppgifter som är nödvändiga för genomförandet av handlednings- och tillsynsansvaret enligt 14 § samt för anvisande av en studieplats.

I situationer som avses i 67 § 3 mom. i lagen om yrkesutbildning och i 22 § 1 mom. i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning ska den som ordnar grundläggande utbildning lämna den nya utbildningsanordnaren ett sådant beslut om särskilt stöd enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning som gäller när den grundläggande utbildningen avslutas. Beslutet ska också lämnas på begäran av utbildningsanordnaren.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2022.

715/2022

Om en studerande före ikraftträdandet av lagen har inlett sådana studier som avses i 4 § och haft rätt till avgiftsfri utbildning enligt 16 §, kvarstår den studerandes rätt till avgiftsfri utbildning i de studierna, även om den studerande inte längre är läropliktig med stöd av 2 §.

Nådendal och Helsingfors den 8 juli 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Undervisningsminister Li Andersson